

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680

Budějovická 680, 140 00 Praha 4

Identifikátor školy: 600 005 348

Termín konání tematické inspekce: 3. - 7. březen 2003

Čj.:	061 52/2003-5015
Signatura:	ta4dw534

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 (dále jen škola) je příspěvkovou organizací zřízenou Hlavním městem Praha se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2 na základě zřizovací listiny vydané dne 26. října 2001. Škola sdružuje :

- Gymnázium - kapacita 760 žáků
- Školní jídelnu - kapacita 650 jídel

Dle platného rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 13 672/02-21 ze dne 25. 2. 2002 s účinností od 4. 10. 2001 (dále jen rozhodnutí MŠMT) škola vyučuje ve školním roce 2002/2003 tyto studijní obory:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné se čtyřletým studijním cyklem
- 79-41-K/610 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce se šestiletým studijním cyklem – vyučovací jazyk český a španělský
- 79-41-K/801 Gymnázium všeobecné s osmiletým studijním cyklem
- 79-41-K/810 Gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce s osmiletým studijním cyklem – vyučovací jazyk český a španělský (dobíhající obor)

Ve školním roce 2002/2003 má škola 23 tříd, z toho 8 dvojjazyčných tříd gymnázia (6 tříd šestiletého a 2 třídy osmiletého studijního oboru). Školu v současné době navštěvuje celkem 679 žáků, z toho 226 žáků dvojjazyčné třídy gymnázia. Stanovená kapacita školy není překročena.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům pro dvojjazyčné třídy gymnázia
2. materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům pro dvojjazyčné třídy gymnázia
3. průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve dvojjazyčných třídách gymnázia

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM PRO DVOJJAZYČNÉ TŘÍDY GYMNÁZIA.

Čeští učitelé matematiky, fyziky, zeměpisu, dějepisu a chemie jsou pro výuku plně způsobilí. Ze tří učitelů španělštiny je jedna nekvalifikovaná (studentka posledního ročníku Filozofické fakulty UK). Kvalifikační předpoklady španělských učitelů garantuje na základě ujednání mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Ministerstvem školství, kultury a sportu španělská strana.

Ve škole je ustanovena velmi dobře spolupracující španělská sekce, která sdružuje české i španělské pedagogy, kteří vyučují ve španělštině. Činnost sekce vychází z jejího ročního plánu, jenž zahrnuje důležité úkoly v oblasti zkvalitňování výchovně-vzdělávací práce - např. začlenění nových španělských učitelů, zpracování tematických plánů, koordinace vzdělávacích cílů, zajištění španělských učebnic, čtvrtletní kontrola plnění učebních osnov, vzájemné

hospitace pedagogů, hodnocení a klasifikace žáků, motivace žáků, využívání dalších informačních zdrojů (internet, španělská knihovna, počítačové programy), organizování poznávacích a výměnných pobytů (Chile, Španělsko, Mexiko), pokračování činnosti španělského divadla, operativní řešení studijních neúspěchů, maturitní zkoušky, příprava žáků na zkoušky DELE, zlepšení informovanosti o možnostech studia ve Španělsku, rozvíjení spolupráce se zastupitelskými úřady Španělska a zemí Latinské Ameriky, udržení vysokého zájmu uchazečů o studium zvýšenou informovaností rodičovské veřejnosti (den otevřených dveří, webové stránky). Z písemného vyhodnocení práce španělské sekce ve školním roce 2001/2002 i z osobních rozhovorů s jejími jednotlivými členy vyplývá promyšlenost a systematickosti v naplňování stanovených cílů i provázanost s dalšími součástmi školy (v rámci předmětových komisí). Spolupráce českých a španělských kolegů je pravidelná a neformální. Vznikající problémy jsou důsledně popsány, analyzovány a následně se přijímají opatření (úpravy v časově tematických plánech, doučování, sjednocení kritérií klasifikace, výchovné působení třídních učitelů), nechybí ani zhodnocení jejich efektivnosti. Vedoucí španělské sekce realizuje i hospitační činnost (v tomto školním roce zatím u třech učitelů). Po zkušenostech z předcházejících let, kdy někteří žáci od třetího ročníku jen obtížně zvládali výuku pěti naukových předmětů ve španělském jazyce, se škola rozhodla zařadit soubornou jazykovou zkoušku již na začátek 2. pololetí druhého ročníku tak, aby méně úspěšní žáci měli možnost podat přihlášku na jiný typ školy (druhý ročník dvojjazyčného šestiletého studia odpovídá devátému ročníku v základní škole).

Kontrolní činnost ředitelky se řídí ročním plánem, kontrolu výchovně vzdělávacího procesu realizuje hospitacemi v hodinách. Část kontrolní a hospitační činnosti je delegována na oba zástupce a na vedoucího španělské sekce. Z hospitací jsou pořizovány podepsané zápisy. Další vzdělávání učitelů se realizuje ve spolupráci se španělskou stranou formou studijních pobytů a pracovních seminářů.

Náročnou práci učitelů gymnázia oceňuje ředitelka gymnázia nenáročnou složkou platu. Kvalita práce pedagogických pracovníků je sledována při působení ve výchovně vzdělávacím procesu i v pravidelně se opakujících mimotřídních činnostech nad rámec běžných pracovních povinností. Pro přiznání osobních příplatků jsou ve vnitřním mzdovém předpisu stanovena kritéria včetně přidělení pevné částky nebo částky v příslušném finančním rozpětí. Hodnocení učitelů, kteří vyučují předmět ve španělském jazyce v dvojjazyčné sekci gymnázia, není ve vnitřním platovém předpisu v rámci kritérií samostatně vymezeno.

Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí na třídních schůzkách, které se konají čtyřikrát až pětkrát ročně. Při třídních schůzkách působí čeští učitelé jako tlumočníci. V případě zhoršení prospěchu nebo chování škola okamžitě informuje rodiče písemně. Ti si mohou vyžádat i individuální konzultace s vyučujícími.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve dvojjazyčných třídách jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM PRO DVOJJAZYČNÉ TŘÍDY GYMNÁZIA
--

Výuka všech sledovaných předmětů dvojjazyčné sekce probíhá v převážné většině v kmenových učebnách, vybavených kvalitním žákovským nábytkem, ten však v některých případech nesplňuje antropometrické požadavky (příliš nízké židle vzhledem k výšce pracovních stolů). Vyučovací prostory jsou čisté a působí esteticky, nejsou však vybaveny didaktickou technikou. Poškozené ochranné stěnové pásy (sokly) škola postupně (dle

finančních možností) opravuje. Ve všech prostorách, kde probíhala výuka, byly subjektivně dobré tepelné a světelné podmínky.

Vyučující španělštiny mají v dostatečném počtu k dispozici magnetofony s příslušnými nahrávkami, časopisy, slovníky, gramatické přehledy a další výukové materiály. Pro výuku dějepisu je dostatek map, využívá se i video a čtecí kamera.

Vybavení učebními pomůckami pro matematiku a fyziku je na průměrné úrovni, není nejnovější, ale funkční a v dostatečném počtu pro provádění základních úloh formou laboratorních prací. Ve škole je laboratoř pro výuku fyziky, ve které žáci provádějí laboratorní práce z fyziky. Žákům plnicím povinnou školní docházku (první dva ročníky šestiletého studia) škola poskytuje české učebnice. Pro výuku matematiky a fyziky ve vyšších ročnících mají žáci k dispozici učebnice pouze ve španělském jazyku. Běžně se rovněž používají kopírované materiály (příklady, zadávání testů).

Zeměpis se vyučuje v kmenových učebnách. Materiální zázemí pro výuku je dostatečné (v češtině i španělštině) - nástěnné mapy, atlasy, učebnice, odborné publikace.

Část teoretické výuky chemie musí probíhat v kmenových třídách, neboť škola má k dispozici pouze jednu odbornou učebnu chemie, která se zároveň využívá i jako laboratoř. Její prostorové řešení je kompromisem mezi oběma cíli určení. Rozvrh využití odborné učebny je koncipován tak, aby se v ní uskutečňovala alespoň jedna hodina z týdenní dvouhodinové dotace a veškerá praktická výuka (laboratorní práce). Vybavení pomůckami, laboratorními nádobami, chemikáliemi a didaktickou technikou umožňuje splnění učebních osnov, včetně experimentálních činností. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice.

Žáky a učitele je využívána školní knihovna, která nabízí velké množství encyklopedické a odborné literatury a beletrie ve španělském i českém jazyce.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy ve dvojjazyčných třídách jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE TŘÍDÁCH DVOJJAZYČNÉHO GYMNÁZIA

Realizace vyučovaného studijního oboru "Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce"

Studijní obory "Gymnázium - vybrané předměty v cizím jazyce" (šestileté i osmileté studium) škola vyučuje v souladu s poslední platnou změnou rozhodnutí o zařazení do sítě škol z 25. února 2002. Osmileté studium dobíhá v posledních dvou ročnících.

Výuka ve všech třídách dvojjazyčného studia je v souladu se schválenými učebními dokumenty (učební plány, učební osnovy).

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. Protokoly o přijímacím řízení na školní rok 2002/03 byly bez závad, stejně jako protokoly o maturitních zkouškách ve školním roce 2001/02. Katalogové listy žáků byly rovněž bez závad. V třídních knihách pro školní rok 2002/03 však bylo zjištěno mnoho odpadlých hodin, zejména těch, které vedou španělští učitelé nebo které jsou v rozvrhu zařazeny jako první nebo poslední (4.B 9 hodin matematiky, 4 hodiny fyziky, 3.B 8 hodin matematiky, 5 hodin fyziky, 5 hodin dějepisu, 8.A 4 hodiny matematiky, 4 hodiny fyziky, 2 hodiny chemie). Rovněž úroveň zápisů není dobrá, mnohé jsou nečitelné, přepisované nebo psané tužkou, takže průkazně nezachycují

průběh vzdělávání. Vedení školy na tuto skutečnost bylo upozorněno a vysvětluje ji organizačními problémy.

***Povinná dokumentace průkazně nezachycuje průběh vzdělávání.
Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.***

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve španělštině a dějepisu

Pět ze šesti vyučujících jsou plně způsobilí. Nekvalifikovanost jedné vyučující nemá na kvalitu výuky negativní vliv.

Vyučující mají vypracovány časově tematické plány, v jejich plnění nebylo zjištěno závažné zpoždění. Všechny sledované hodiny byly pečlivě připraveny, vyučující využívali svých výborných faktografických znalostí. Stavba hodin byla klasická, po seznámení s cílem výuky následovalo krátké opakování, v jedné hodině spojené s frontálním zkoušením, a výklad nové látky. Jednotlivé činnosti následovaly logicky, v hodinách dějepisu byl dobře propojen výklad se zařazením videonahrávky. Materiální podpora výuky byla lepší v dějepise, kromě zmíněného videa vyučující používal i mapu a čtecí kameru. Ve sledovaných hodinách španělštiny učitelé použili pouze učebnice, kopírované texty a jednou magnetofon. Společným nedostatkem v organizaci většiny hodin byla absence závěrečného shrnutí a upevnění učiva. Formy a metody práce byly jednotvárné, převládala frontální výuka s dominantním postavením učitele, s nímž spolupracovala pouze část žáků. Tato jednotvárnost se odrazila i v psychohygieně výuky, ke konci sledovaných hodin byla na žácích jasně vidět únava. Pestřejší výuka byla zaznamenána v hodině španělštiny, vedené českým vyučujícím, který zařadil i párovou a skupinovou práci.

Žáci byli na počátku hodiny motivováni sdělením výukového cíle, v jejím průběhu pak pochvalou. Aplikace učiva na zkušenosti žáků byla minimální. Tradičně silná byla vnitřní motivace žáků gymnázia, kteří si jsou vědomi nutnosti dobrých výsledků, chtějí-li být přijati ke studiu na vysokých školách. Klasifikované zkoušení bylo zaznamenané ve sledované hodině dějepisu, výsledná známka byla objektivní a doplněná ústním zdůvodněním. V ostatních hodinách zaznělo jen hodnocení slovní, vždy však je prováděl učitel. V žádné sledované hodině žáci nedostali možnost vyjádřit se k průběhu hodiny, vlastní práci nebo k dosaženým výsledkům.

Komunikace žáků i učitelů otevřená, klidná a bylo zřejmé, že žáci ovládají španělštinu velmi dobře. O to více překvapuje, jak málo příležitosti k delšímu souvislému a kreativnímu projevu dostávali. Komunikace směřovala takřka výhradně od učitele k žákovi a formulace otázek často umožňovala pouze krátkou nebo dokonce jednoslovnou odpověď. Vzájemný vztah učitelů a žáků byl velmi slušný a korektní, žáci zjevně mají k většině učitelů důvěru.

Výuka španělského jazyka a dějepisu má průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a fyzice

V době konání inspekce nedělal žákům ani nejnižšího (třetího) ročníku výuky těchto předmětů ve španělském jazyku problém dohovorit se s učiteli o běžných (provozních) záležitostech i o odborné stránce výuky prakticky plynule ve španělštině. Napomáhá tomu zařazení odborné terminologie z obou předmětů do výuky již druhého ročníku. Jak sami učitelé uvádějí, možné problémy se zvládnutím přednášené látky trvají u většiny žáků průměrně 3 až 4 měsíce. Navíc španělští učitelé jsou k dispozici žákům i mimo vyučování (ráno i odpoledne) a o přestávkách (konzultace i neformální porady). I své poznámky z obou předmětů si žáci píší rovněž tak výhradně ve španělštině.

Vlastní hodiny byly učiteli dobře připravené. Je poznat, že učitelé jsou plně kvalifikováni, navíc jsou i určitými „fandy“ svého oboru. V úvodu se učitelé věnují zopakování starší látky a

procvičení, případně i přezkoušení. Na již probranou látku navázal přednes nové látky. Z vyučovacích metod převládala kombinace výkladu s dotazy k žákům. Žáci mají možnost se kdykoli zeptat (a také toho využívají) a je jim vždy odpovězeno. Zejména ve fyzice jsou také žáci často vyzýváni k delšímu jazykovému projevu a je potěšitelné, že se s tímto velmi dobře vypořádávají. Rozsah přednášené látky a tempo výkladu bylo odpovídající. Kladně lze hodnotit ve výuce fyziky důraz, který je kladen na pochopení fyzikálního problému a soustředění na základní principy v jeho následné matematické interpretaci. Pracuje se i s učebnicí, případně s okopírovanými texty (příklady), diktování poznámek nikdy nebylo neúměrně dlouhé. Většinou hodin nechyběl závěr, i když v několika ojedinělých případech závěr hodiny proběhl až o přestávce.

Jasně patrný je ve všech hodinách přátelský vztah učitelů k žákům. Nejčastější vnější motivací byla pochvala, kterou španělští učitelé používají více než čeští učitelé. I jejich klidný a přátelský projev, se kterým zodpovídali dotazy týkající se srozumitelnosti, přispíval k bezkonfliktní atmosféře v hodinách obou předmětů. Nejsilnějším vnitřním motivačním činitelem žáků je však jejich bezprostřední zkušenost z praktického využití cizího jazyka, která při běžném učení se cizímu jazyku je podstatně menší.

Zajištění a úroveň výuky těchto předmětů hodnotí ČŠI stupněm velmi dobrým.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii a zeměpisu

Výuku zeměpisu a chemie ve španělštině zajišťují dva čeští a jedna španělská vyučující s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí, což se pozitivně odráží v kvalitě vyučovacího procesu. Česká školní inspekce (ČŠI) hospitovala v teoretických hodinách, v chemii také v laboratorních pracích.

Předepsanou dvouhodinovou týdenní dotaci pro výuku chemie a zeměpisu škola posiluje z disponibilních hodin o jednu hodinu laboratorních prací z chemie v pátém ročníku a v rámci volitelných předmětů se vyučují seminář ze zeměpisu (poslední ročník šestiletého i osmiletého studia) a seminář biologicko-chemický (poslední dva ročníky obou typů studia).

Při bezprostřední přípravě na vyučovací proces pedagogové vycházejí z časově tematických plánů, které mají zpracovány na základě platných učebních osnov. Provázanost učiva mezi předměty i ročníky zaručují neformálně pracující předmětové komise a španělská sekce. ČŠI nezjistila neplnění učebních osnov.

Všechny hospitované hodiny zeměpisu a chemie byly velmi dobře připraveny. Vyučující měli promyšleny vzdělávací i výchovné cíle. Při jejich naplňování volili výhradně frontální způsob práce s prvky řízeného rozhovoru. Postavení učitelů však bylo příliš dominantní, chybělo aktivní učení žáků. Zhlédnuté vyučovací hodiny byly postaveny na profesionálním, v logických souvislostech provedeném výkladu. Žáci na motivační výzvy při řízeném rozhovoru reagovali a většinou s pedagogy spolupracovali. Výuka probíhala převážně ve španělském jazyce, někteří žáci nižších ročníků se při komunikaci s českými pedagogy občas uchýlovali k češtině. Ve vyšších ročnících jsou žáci schopni španělštinu používat i při souvislých odborných projevech (např. při zkoušení). Probírané učivo bylo minimálně upevnováno, v závěru hodin chybělo shrnutí a zhodnocení úspěšnosti splnění stanovených cílů, výklad probíhal často až do přestávky.

Vyučující zeměpisu maximálně využívá svou vysokou odbornost a schopnost navodit v hodinách příjemnou pracovní atmosféru, zaujmout žáky výrazným verbálním i neverbálním projevem. Při výkladu používá nástěnné mapy, žáci pracují s učebnicemi, případně s dalšími odbornými texty.

Učitelky chemie velmi úzce spolupracují při přípravě vyučovacího procesu, konzultují obsah i rozsah probíraného učiva, sjednocují se i při výběru vyučovaných laboratorních technik. Žáci výkladu ve španělštině rozumějí a i se španělskou vyučující bez problémů komunikují. Hospitovaná výuka byla většinou dostatečně názorná a aktualizovaná poznatky z běžného života. Pečlivě připravená písemná práce měla vyvážená obě oddělení z hlediska obsahu i náročnosti. Z organizačních důvodů nebyly v jedné z hodin pro žáky k dispozici učebnice, což se vzhledem k charakteru probíraného učiva negativně projevilo v celkové efektivitě vyučování. Až příliš precizní a zodpovědný přístup vyučující k přípravě, realizaci i vyhodnocení laboratorních prací omezuje samostatnost žáků a nepříspěvá k rozvoji jejich kooperativních dovedností.

V chemii a zeměpisu se klasifikuje s dostatečnou četností. Učitelé používají i slovní hodnocení, případně pochvalu. Průběžné informování rodičů o prospěchu je ponecháno na osobní zodpovědnosti každého žáka.

Pro veškerou hospitovanou výuku byla typická velmi příjemná atmosféra, žáci respektovali dohodnutá pravidla, dostávali prostor uplatnit svůj názor. I v semináři ze zeměpisu, který probíhal v pozdních odpoledních hodinách, dokázal učitel žáky zaujmout, udržet jejich pozornost, motivovat je k vyslovení vlastního názoru. Nechyběl úsměv a vtip.

Výuka zeměpisu a chemie má celkově velmi dobrou úroveň, pozitiva převažují nad negativy.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Znalosti žáků škola zjišťuje standardními metodami - přednost dávají učitelé písemným testům. Předepsané písemné práce jsou žákům zadávány. V rámci předmětových komisí se občas zadávají srovnávací testy. Ve výuce v ročnících, kde jeden předmět vyučují dva učitelé, je výsledná známka konzultována oběma učiteli. Škola používá i srovnávací komerční testy. Po druhém ročníku žáci absolvují „malou maturitu“, aby žáci s případnými problémy dostali šanci pokračovat ve studiu na vhodnějším typu školy.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 13 672/02-21 vydaném dne 25. února 2002 jsou v souladu se Zřizovací listinou příspěvkové organizace vydanou dne 26. října 2001.

V učebních plánech pro školní rok 2002/2003 se objevují výraznější rozdíly pouze ve vyšší týdenní hodinové dotaci pro výuku prvního cizího jazyka v prvních dvou ročnících dvojjazyčného gymnázia (10 a 12 hodin) oproti 3 hodinám v odpovídajících ročnících všeobecného osmiletého studia. Naopak druhý cizí jazyk se v uvedených ročnících dvojjazyčného gymnázia nevyučuje vůbec, zatímco v osmiletém cyklu je zařazen s dotací tři hodin. Hodinové dotace ostatních předmětů se celkově za celou dobu studia liší minimálně.

V učebních osnovách dvojjazyčného, čtyřletého a osmiletého gymnázia nejsou v chemii a zeměpisu zásadní rozdíly. Pouze v zeměpisu je větší časový prostor věnován geografii Španělska.

Normativ na žáka dvojjazyčné třídy bylo možno vyčíslit pouze s použitím údajů schváleného rozpočtu, prostřednictvím kterého byly škole přiděleny finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělání pro rok 2002 (v členění na platy, ostatní platby za provedenou práci, odvody a ostatní neinvestiční přímé výdaje), včetně limitu počtu pracovníků a nepřímých nákladů (ostatních neinvestičních provozních výdajů) z rozpočtu kraje, které však

nepodléhají státní kontrole. Schválený rozpočet nebyl členěn na jednotlivé součásti školy a studijní obory. V dalších rozpočtových opatřeních v průběhu roku týkajících se změny celkové výše neinvestičního příspěvku, byla škole úprava rozpočtu oznámena pouze souhrnnou částkou a nebylo proto možné přesně určit a vyčíslit, jaká část připadla španělské sekci gymnázia.

Propočet normativu byl proveden s použitím údajů o počtech žáků školy dle jednotlivých studijních oborů gymnázia vyčíslených ve statistických výkazech Škol (MŠMT) V 7-01 k 30. 9. 2001 a k 30. 9. 2002 a údajů o přidělených finančních prostředcích na přímé náklady na vzdělání ve schváleném rozpočtu na rok 2002 a v konečné úpravě rozpočtu přímých nákladů k 11. prosinci 2002. Přidělený normativ na jednoho žáka dvojjazyčné sekce gymnázia byl vyčíslen ve výši 26.481,- Kč. Ve srovnání s celorepublikovými hodnotami normativu jednotlivých kategorií gymnázií je tento normativ na žáka vyšší, skutečným potřebám dvojjazyčného gymnázia však neodpovídá. Finanční náročnost tohoto studijního oboru se promítá především do oblastí mzdových prostředků. Souvisí se sníženou mírou vyučovací činnosti u učitelů, kteří vyučují předmět v cizím jazyce a dále vyplývá i z potřeby personálního zabezpečení vyššího počtu předepsaných dělených hodin předmětů vyučovaných ve španělském jazyce. Vyšší finanční náročnost se projevuje i v oblasti ostatních neinvestičních výdajů školy a souvisí s potřebou zajištění kvalitního materiálního zázemí pro výuku ve španělském jazyce, odráží se i ve vyšších nákladech na cestovné (pracovní cesty v rámci výměnných zájezdů učitelů do Španělska, Mexika, Peru). Z ujednání se španělskou stranou plyne i povinnost zajistit všem španělským učitelům ubytování, úhradu nájemného a základních služeb spojených s užíváním bytu. Tyto náklady značně zatěžují celkový rozpočet školy, škola se potýká i s nemalými problémy při samotném zajištění individuálních bytů v hlavním městě Praze.

Z mezinárodního ujednání se španělskou stranou vyplývá podíl smluvních stran na obsahovém, personálním a materiálním zajištění dvojjazyčné výuky. Španělská strana zajistila vyslání čtyř španělských učitelů, kteří vyučují předměty španělský jazyk a literaturu, matematiku, fyziku a chemii. Česká strana zabezpečila jejich přestěhování a ubytování, povolení k zaměstnání, plat, pracovní podmínky a sociální pojištění. Vzhledem k tomu, že vyřízení těchto úředních formalit spadá do období zahájení školního roku, je pro školu velmi časově náročné. Zahraniční partner poskytl španělské sekci učebnice, učební texty, didaktický a pomocný učební materiál, zabezpečil základní vybavení španělské knihovny beletrií a časopisy. Škola dlouhodobě spolupracuje se střední školou v Mexiku OLINCOU, a snaží se realizovat každé dva roky výměnné zájezdy skupiny žáků. Usiluje i o výměnné pobyty ve Španělsku, ale jejich uskutečnění je závislé na rozpočtových možnostech obou smluvních stran. Nejlepší studenti dvojjazyčné sekce gymnázia jsou dle kritérií stanovených španělským partnerem odměňováni formou prospěchového stipendia.

Z dotazníku pro ředitele školy vyplývá, že vedení školy vidí jako svůj hlavní úkol zlepšovat úroveň školy po stránce personální i materiální. V této oblasti bylo dosaženo dílčích úspěchů. Nespokojena je ředitelka školy s častým střídáním španělských lektorů a s ekonomickou náročností jejich pobytu. Za negativní považuje i časté odpadávání hodin vyučovaných španělskými lektory.

Z dotazníků, zadaných žákům dvojjazyčných tříd vyplývá, že jsou s kvalitou výuky spíše spokojeni. Oceňují organizování výjezdů do španělsky mluvících zemí a možnosti, které škola nabízí pro využití volného času (posilovna, knihovna). Jejich kritika se týká využití názorných pomůcek pro výuku a objevují se i stížnosti na nedostatek objektivitu při hodnocení. V přibližně 20 % vrácených dotazníků žáci upozorňovali na fakt, že hodiny, zhlédnuté ČŠI se liší od běžného standardu výuky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 26. října 2001
2. Rozhodnutí MŠMT čj. 13 672/02-21 ze dne 25. února 2002, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
3. Statistické výkazy Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu, střední odborné škole, konzervatoři k 30. 9. 2001 a k 30. 9. 2002
4. Zápis z rozpočtového řízení I. na rok 2002 ze dne 5. 4. 2002 a rozpočtová opatření neinvestičního příspěvku na rok 2002 v průběhu roku (schválený rozpočet a jeho úpravy v průběhu roku 2002)
5. Vnitřní mzdový předpis platný pro kontrolované období včetně dodatku
6. Kritéria pro přiznání osobních příplatků na školní rok 2002/2003
7. Přehled o pedagogických pracovnících školy (dvojazyčné sekce) a jejich aktuální úvazky
8. Rozvrh hodin tříd a učitelů dvojazyčné sekce na školní rok 2002/2003
9. Doklady o dosaženém vzdělání učitelů, kteří vyučují vybrané předměty ve španělském jazyce
10. Učební plán šestiletého studia s výukou vybraných předmětů v jazyce španělském z 19. srpna 2002, s platností od 1. září 2002, čj. 24 829/2002-23
11. Učební plán tříd gymnázia s výukou vybraných předmětů v jazyce španělském 79-02-5/75 z 19. května 1997, s platností od 1. září 1997, čj. 20 127/97-22
12. Učební plán tříd gymnázia s výukou vybraných předmětů v jazyce španělském ze 17. října 1994, čj. 22 760/94-21
13. Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 595/99-22, s platností od 1. září 1999
14. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod čj. 20 594/99-22, s platností od 1. září 1999
15. Učební osnovy španělského jazyka a literatury, dějepisu, fyziky, chemie, matematiky a zeměpisu šestiletého dvojazyčného česko-španělského gymnázia z 19. srpna 2002, čj. 24 829/2002-23
16. Učební osnovy pro gymnázia schválené MŠMT dne 5. května 1999 pod čj. 20 596/99-22, s platností od 1. září 1999
17. Rozpracované učební plány všech tříd gymnázia pro školní rok 2002/2003
18. Časově tematické plány hospitovaných předmětů ve školním roce 2002/2003
19. Třídní knihy česko-španělských tříd ve školním roce 2002/2003
20. Třídní výkazy a katalogové listy žáků stávajících tříd dvojazyčné sekce gymnázia
21. Protokoly o přijímacím řízení do dvojazyčné sekce gymnázia pro školní rok 2002/03
22. Protokoly o maturitních zkouškách dvojazyčné sekce gymnázia ve školním roce 2001/02
23. Rozvrh hodin dvojazyčné sekce gymnázia pro školní rok 2003/2003
24. Namátkově vybrané sešity žáků
25. Protokoly z laboratorních prací z chemie ve školním roce 2002/2003
26. Přehled volitelných a nepovinných předmětů ve školním roce 2002/2003

27. Plán práce španělské sekce na Gymnáziu Praha 4, Budějovická na školní rok 2002/2003
28. Hodnocení práce španělské sekce ve školním roce 2001/2002
29. Závěrečná zpráva předmětové komise fyzika-chemie 2001-2002
30. Výroční zpráva školy za školní rok 2002/03

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré. Materiálně-technické podmínky výuky jsou průměrné, škola disponuje vybavením, které je srovnatelné s vybavením škol stejného typu. Průměrné bylo i bezprostřední využití pomůcek ve sledovaných hodinách. Silnou stránkou výchovně vzdělávacího procesu je plánování výuky, vztah učitelů a žáků a vynikající jazykové kompetence žáků. Větší pozornost si zasluhuje oblast metod a forem práce a psychohygienu výuky. Při hodnocení by bylo prospěšné dát žákům prostor pro vyjádření vlastního názoru.

Vyšší finanční náročnost dvojjazyčných tříd vyplývá z potřeby personálního zabezpečení vyššího počtu předepsaných dělených hodin předmětů vyučovaných ve španělském jazyce a souvisí i se sníženou mírou vyučovací činnosti u učitelů, kteří vyučují předmět v cizím jazyce. Kromě zvýšených nároků ve mzdové oblasti se finanční náročnost promítá i do oblasti ostatních neinvestičních výdajů školy a souvisí s pořizováním učebnic, učebních pomůcek, s výdaji na cestovné, dalším vzděláváním pedagogických pracovníků aj. S ohledem na skutečné potřeby sledovaného studijního oboru je současná výše finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nedostatečná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Mgr. Věra Slezáková	Věra Slezáková v.r.
Členové týmu:	Ing. Varja Paučková	Varja Paučková v.r..
	Ing. Josef Chvosta	Josef Chvosta v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Renata Skutková

V Chomutově dne 24. 3. 2003.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 4. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu Podpis
Titul, jméno a příjmení

RNDr. Hana Jiráková

Hana Jiráková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Nelze hodnotit	--
Nebylo hodnoceno	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
---------	---	--

Příslušný orgán státní správy MHMP – odbor školství	2003-05-19	061 121/03-5015
Zřizovatel	2003-05-19	061 121/03-5015
---	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	---